

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА**

Факультет економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК7. КОРПОРАТИВНИЙ ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність D1 «Облік і оподаткування»

Галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол №1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Корпоративний податковий менеджмент
Викладач (-і)	Шкромиди Н. Я., к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(066)3672982
E-mail викладача	nadiia.shkromyda@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/9143
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій https://koia.pnu.edu.ua/hrafik-provedennia-konsultatsij/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Курс спрямований на формування цілісного уявлення про корпоративний податковий менеджмент та інструменти ефективного управління податковими зобов'язаннями підприємства. Розглядаються теоретичні, правові й організаційні основи податкового менеджменту, методи оцінки та оптимізації податкового навантаження, підходи до податкового планування та бюджетування податків і зборів. Особливу увагу приділено управлінню податковим боргом, відповідальності за порушення податкового законодавства й принципам податкового комплаєнсу. Курс забезпечує підготовку здобувачів до прийняття обґрунтованих управлінських рішень у сфері оподаткування та мінімізації податкових ризиків. Предметом курсу є закономірності, принципи, інструменти та механізми корпоративного податкового менеджменту, що охоплюють процеси оцінки, бюджетування, планування, оптимізації та контролю податкових зобов'язань підприємства, а також забезпечення податкового комплаєнсу й дотримання вимог податкового законодавства. Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі наведено в освітньо-професійній програмі (див.: https://koia.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/61/2025/11/op-mahistry-2025.pdf)	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою курсу є формування у здобувачів вищої освіти цілісних теоретичних знань і практичних навичок з корпоративного податкового менеджменту, що забезпечують здатність ефективно організовувати податкову діяльність підприємства, здійснювати податкове планування й бюджетування, оцінювати податкове навантаження, мінімізувати податкові ризики, забезпечувати дотримання вимог законодавства та впроваджувати сучасні інструменти податкового комплаєнсу. Основними цілями вивчення дисципліни є: сформувати системне розуміння корпоративного податкового менеджменту, його теоретичних, правових та організаційних основ; навчити оцінювати податкове навантаження підприємства та обґрунтовувати шляхи його оптимізації відповідно до законодавства; сформувати компетентності у сфері бюджетування податків і зборів; забезпечити опанування принципів і практик податкового комплаєнсу, спрямованих на мінімізацію податкових ризиків та підвищення прозорості податкових процесів.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
Компетентності: ІК. Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. <i>Загальні компетентності:</i> ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. <i>Фахові компетентності:</i> СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу. СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків. СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі	

стратегічними цілями підприємства.

СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК11. Здатність вести ділові комунікації та належно організовувати надання консалтингових послуг з обліку і оподаткування, здійснення діагностики проблем та розробки оптимальних рішень для бізнесу.

Результати навчання:

ПР08. Обґрунтовувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства.

ПР17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ПР20. Вміти діагностувати бізнес-процеси, аналізувати фінансово-облікову інформацію, оцінювати податкові ризики та на умовах консалтингу розробляти оптимальні рішення.

5. Організація навчання

Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	денна форма	заочна форма
лекції	18	6
практичні	16	6
самостійна робота	56	78

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
I	D1 Облік і оподаткування	перший	обов'язкова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин (денна/заочна форма навчання)		
	лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
Тема 1. Теоретичні, правові та організаційні засади корпоративного податкового менеджменту 1.1. Податки як детермінанта податкового менеджменту. 1.2. Поняття і функціональні елементи корпоративного податкового менеджменту. 1.3. Функції, принципи та інструменти корпоративного податкового менеджменту. 1.4. Інформаційне та документальне забезпечення корпоративного податкового менеджменту. 1.5. Податкова політика і корпоративна соціальна відповідальність.	2 / 1	2 / 1	8 / 10
Тема 2. Оцінка податкового навантаження та способи його оптимізації 2.1. Методика оцінки податкового навантаження платників податків. 2.2. Способи оптимізації податкового навантаження. 2.3. Мінімізація податкових платежів як метод корпоративного податкового менеджменту. 2.4. Ризики при оптимізаційних схемах в оподаткуванні.	4 / 1	4 / 1	10 / 14
Тема 3. Теоретичні та методичні основи податкового планування 3.1. Сутність, види та етапи податкового планування підприємства.	4 / 1	2 / 1	10 / 16

3.2. Інструменти, принципи і методи податкового планування. 3.3. Організація процесу податкового планування на підприємстві. 3.4. Ризики в податковому плануванні. 3.5. Оцінювання результатів податкового планування.			
Тема 4. Бюджетування податків і зборів у системі управління підприємством 4.1. Бюджетування податків: мета, інструменти та взаємозв'язок з іншими бюджетами підприємства. 4.2. Складові механізми та етапи податкового бюджетування. 4.3. Організація бюджетування податків і зборів на підприємстві. 4.4. Модель податкового бюджету підприємства. 4.5. Особливості бюджетування окремих податків.	4 / 1	4 / 1	10 / 16
Тема 5. Управління податковим боргом та відповідальність за порушення вимог законодавства у сфері оподаткування 5.1. Причини виникнення податкового боргу та його структура. 5.2. Правове регулювання механізму управління податковим боргом. 5.3. Відповідальність за порушення податкового законодавства.	2 / 1	2 / 1	10 / 14
Тема 6. Податковий комплаєнс 6.1. Сутність податкового комплаєнсу і його роль у сучасному бізнесі. 6.2. Податковий комплаєнс як частина системи корпоративного управління. 6.3. Етика та репутаційні аспекти податкової поведінки компанії.	2 / 1	2 / 1	8 / 8
Разом	18 / 6	16 / 6	56 / 78
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання знань здобувачів освіти з навчальної дисципліни включає поточний та семестровий контроль знань. Поточний контроль здійснюється під час проведення аудиторних занять і має на меті перевірку знань здобувачів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості (усні відповіді, доповіді, дискусії, розв'язування практичних ситуацій (задач), тестування, контрольні роботи). Всі форми поточного контролю представлені для студентів у системі дистанційного навчання : https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/9143 Оцінки отримані здобувачами, виставляються в електронні академічні журнали в 100 бальній шкалі. Накопичення балів студентом під час вивчення дисципліни проводиться у такому співвідношенні: – поточне оцінювання – 40 балів; – самостійна робота – 10 балів; – екзамен – 50 балів. Семестровий контроль у формі екзамену виставляється на основі результатів роботи студента впродовж усього семестру, підсумкова кількість балів з дисципліни складає максимум 50, за роботу під час екзамену максимально студент може набрати 50 балів. Підсумковий семестровий контроль з дисципліни проводиться у письмовій формі. Результати складання екзамену заносяться до електронних екзаменаційних відомостей та індивідуальних планів навчання здобувачів освіти.		

	Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з усіх видів навчальної роботи здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС за схемою: Відмінно (90-100 балів) – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; Добре (70-89 балів) – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності у розв’язках; Задовільно (50-69 балів) – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки; Незадовільно (менше 50 балів) – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами. Отримання додаткових балів з дисципліни можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Також за рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали (див. «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», URL: https://surl.li/wmmuhb ; «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» URL: https://surl.li/dxovqb).
Вимоги до письмових робіт	Студенти виконують проміжні (по темах) письмові роботи і комплексну контрольну роботу. Головна мета – перевірка ступеня засвоєння теоретичних положень курсу. Студенти заочної форми навчання виконують контрольну роботу у формі домашньої роботи та захищають під час останнього практичного заняття. У разі відсутності здобувача при написанні контрольної роботи йому надається можливість виконати цей вид роботи в межах індивідуально-консультативної роботи з викладачем або в межах визначеного викладачем відповідного практичного заняття.
Практичні заняття	Практичні заняття проводяться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірку та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає поточний контроль знань студентів.
Самостійна робота	Загальний обсяг годин самостійної роботи, що відводиться на вивчення дисципліни складає 56 год. для денної форми навчання та 78 год. для заочної. Студентам пропонується виконання завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Карпатського національного університету імені Василя Стефаника https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/9143 . Навчальний матеріал дисципліни, передбачений для засвоєння здобувачем вищої освіти у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль разом з навчальним матеріалом, що вивчався при проведенні

	аудиторних навчальних занять. Оцінювання самостійної роботи проводиться за окремим розкладом під час тижнів контролю за самостійною роботою. Оцінки, отримані здобувачами вищої освіти вносяться до журналу занять навчальної групи та враховуються при визначенні підсумкової оцінки з навчальної дисципліни.
Методи навчання	Наочні методи навчання – ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації для полегшення вивчення навчального матеріалу (використання ілюстрацій, графіків, схем, мультимедійних матеріалів (презентації, відео). Інтерактивні методи навчання – ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм (відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді тощо). Практичні методи навчання – передбачають виконання задач та вправ, які спрямовані на розвиток навичок і практичного застосування знань. Методи дистанційного навчання – ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської системи дистанційного навчання (https://d-learn.pnu.edu.ua), платформи для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications.
Умови допуску до підсумкового контролю	Присутність студента на іспиті є обов'язковою і не залежить від принципу нарахування підсумкової кількості балів за вивчення навчальної дисципліни.
Підсумковий контроль	Форма контролю: екзамен. Приклад структури білету наведено в системі дистанційного навчання: https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/9143

7. Політика курсу

Письмові роботи: студент повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю, а для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

Здобувачам вищої освіти, які не отримали оцінку за підсумковий семестровий контроль, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіка ліквідації академзаборгованості за встановленими в університеті правилами.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається «Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (URL: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>). Списування під час виконання завдань заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання он-лайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 20% менше).

У студентів є можливість отримати додаткові бали пройшовши онлайн курси на навчальних платформах Prometheus, Coursera (чи інших рекомендованих кафедрою обліку і оподаткування: URL: <https://koia.pnu.edu.ua/platformy-dlia-neformalnoi-osvity/>). Слід враховувати, що приймаються сертифікати, які розширюють чи поглиблюють знання з дисципліни. Попередньо студент повинен погодити коректність обраного курсу (написавши лист на електронну адресу: nadiia.shkromyda@cnu.edu.ua). Результати неформальної освіти визнаються згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (URL: <https://surl.li/xpiocw>).

При використанні технологій штучного інтелекту студенти повинні дотримуватись «Рекомендацій щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти» (URL: <https://surl.li/zntjjk>).

8. Рекомендовані ресурси

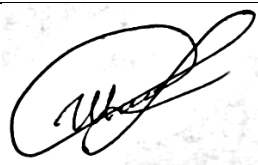
1. Шкромиди Н. Я. Конспект лекцій з дисципліни «Корпоративний податковий менеджмент» на платформі D-learn: URL: <https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/9143>
2. Методичні вказівки для проведення практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Корпоративний податковий менеджмент» для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності D1 «Облік і оподаткування» [уклад. Шкромиди Н. Я.]. Івано-Франківськ: Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2025. URL: <https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/9143>
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI з наступними змінами та доповненням : сайт Верховної ради України URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
4. Митний кодекс України : закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI.URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
5. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 р. № 996-XIV, із змінами та доповненням, сайт Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
6. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 р., № 2464-VI (із змінами і доповненнями) : сайт Верховної ради України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>.
7. Купчак М. Я., Саміло А. В. Податковий менеджмент : навчальний посібник. Львів, 2020. 185 с.
8. Самусевич Я. В., Височина А. В. Податкове планування та основи податкової оптимізації : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2021. 344 с.
9. Жаворонок А. В., Шапошников К. С., Ткачук І. Я. Податковий менеджмент: навчальний посібник. Одеса: Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій, 2022. 220 с.
10. Облік і звітність в оподаткуванні : навч. посібник / О. О. Бідюк, Є. Ю. Шара. К. : ЦУЛ, 2023. 496 с. (читальний зал).
11. Облік і оподаткування: навч. посібник / А. Загородній та ін. Львів : В-во Львівської політех., 2022. 208 с. (читальний зал).
12. Облік і аудит податків в Україні: теорія, методологія, практика : навчально-практичний посібник / О. І. Малишкін. К. : ЦУЛ, 2022. 376 с. (читальний зал).
13. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік : навч. посібник / Є. Ю. Шара, О. Андрієнко, Л. Жидеєва. К. : ЦУЛ, 2021. 424 с. (читальний зал).
14. Облік, оподаткування та аудит : навч. посібник / В. Плаксієнко та ін. К. : ЦУЛ, 2021. 509 с. (читальний зал).
15. Основи оподаткування : навч. посібник / О. Фрадинський. Львів : Новий Світ-2000, 2025. 340 с. (читальний зал).
16. Податкова система: практикум : навч. посібник / О. Легостаєва, Н. Гнип. Львів : Новий Світ-2000, 2025. 228 с. (читальний зал).
17. Облік і оподаткування інвестиційно-інноваційної діяльності : навч. посібник / Ю. М. Грибовська. К. : Кондор, 2025. 365 с. (читальний зал).
18. Податкова система. Практикум : навч. посібник / В. Сенченко. К. : ЦУЛ, 2024. 160 с. (читальний зал).
19. Томнюк Т. Л. Податкова система: навч. посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.
20. Волощук М. Г., Матьола І. І., Карабін Т. О., Білаш О. В. Становлення та розвиток податкової системи України : монографія. Ужгород : Видавництво Олександри Гаркуші, 2021. 172 с.
21. Шкромиди Н. Я. Облік податків та корпоративна поведінка: бібліометричний аналіз. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону: науковий журнал*. 2025. № 21 (1). С. 369-378. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.1.21.369-378>
22. Шкромиди Н. Я., Лещук Г. В. Управління податковими зобов'язаннями підприємства: обліково-аналітичний аспект. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 2 (53). С. 318-323. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-53-43>
23. Шкромиди Н. Я., Мочернюк Н. В. Оподаткування в Україні та країнах європейського союзу: спільні риси та відмінності. *Економіка та суспільство*. 2025. № 72. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-146>

24. Шкроміда Н. Я., Лещук Г. В. Податкова система України в умовах воєнного стану: виклики для бізнесу та адаптація облікових систем. *Український економічний часопис*. 2025. Вип. 10. С. 142-147. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2025-10-22>
25. Лещук Г. В., Шкроміда Н. Я. Підходи до оптимізації податкового навантаження в системі ефективного податкового планування. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. №10. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15331655>
26. Gnatiuk, T., Shkromyda, V. & Shkromyda, N. (2023) Digitalization of Accounting: Implementation Features and Efficiency Assessment. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 10 (2). 45-58. DOI: <https://doi.org/10.15330/jpnu.10.2.45-58>
27. Bondaruk, T., Medynska, T., Nikonenko, U., Melnychuk, I., Loboda, N. (2023). Fiscal policy as a guarantee of sustainable development under military conditions. *International Journal of Sustainable Development and Planning*, Vol. 18, No. 4, pp. 1097-1102.

Періодичні видання та сайти професійних організацій:

1. Професійна газета «Все про бухгалтерський облік» (читальний зал бібліотеки університету).
2. Інформаційний сайт журналу «Баланс». URL : [http:// www.balance.ua](http://www.balance.ua)
3. Сайт групи компаній «Фактор» («Податки і бухоблік», «Оплата праці», «Кадровику»). URL : <https://i.factor.ua/>
4. Сайт газети «Головбух». URL : <https://buhplatforma.com.ua/>
5. Інформаційний сайт журналу «Дебет - Кредит». URL: <https://dtkr.ua/>
6. Інформаційний сайт журналу «Бухгалтер 911». URL: <https://buhgalter911.com/uk/>
7. Офіційний сайт ДПС України. Електронний кабінет платника податків. URL: <https://cabinet.tax.gov.ua>
8. Сайт AICPA-CIMA: <https://www.aicpa-cima.com/home>

Викладач

Надія ШКРОМИДА